

uheldigt Tal. Det vil blive uheldigt af den Grund, at det lille Antal Suppleringsmandater vil forkludre Valget i Enkeltmandskredse, og det vil ikke være tilstrækkeligt til at udjævne den Ulighed i Repræsentationen, der kommer frem ved Valget i Enkeltmandskredse, naar Valget vel at mærke skal foregaa uden at forbindes med Omvalg.

Man tænker jo saa smukt, at alle Alliancer vil ophøre, naar det foreslaaede Valgsystem indføres. Da skal de Partier, der faar for faa Folketingsmænd i Enkeltmandskredsene, have Erstatning af de 13 Tillægsmandater. Jeg tror nu ikke paa, at Alliancerne vil ophøre. Meningerne er imidlertid overordentlig delte om den Ting. Jeg ser saaledes, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) i sit Blad „Social-Demokraten“ siger — og i hans Fodspor tropper alle de smaa „Social-Demokrater“ ude i Landet op — at Alliancer skal høre op. De bruger oven i Købet af og til stærke Ord om de Folk, de hidtil har staaet i et varmt Samarbejde med, de glæder sig over at komme ud af dette Samarbejde under det nye System. Jeg er nu ikke sikker paa, at det alt er saa helt alvorligt ment. Nej, saa er den højtærede Indenrigsminister klogere og forsigtigere i sine Udtalelser. Han mener, at lokale Alliancer ogsaa fremtidig vil finde Sted, og han har sikkert Ret, og de 13 Tillægsmandater vil saa langt fra stille sig som nogen Hindring derfor, det kan man være overbevist om.

Hvis den højtærede Finansminister skulde komme til for anden Gang at staa i Odense og give Valgparolen for det kommende Valg gennem det bekendte Udtryk: Gaa paa Landevejen ud, slaa ihjel o: gaa paa Folkevejen ud, bliv valgt! —, saa er jeg overbevist om, at de 13 Tillægsmandater saa saare langt fra vil stille sig hindrende i Vejen for, at de radikale og socialdemokratiske Kandidater vælges af de Radikale og Socialdemokraterne i Forening. Jeg skal her tillade mig at henvise til Valget i 1913; deraf kan man nemlig se, hvorledes det kan stille sig med Alliancer. Ved Valgene den 20de Maj 1913 gik Venstre og Højre til Valg hver for sig, medens Radikale og Socialdemokrater allierede sig næsten overalt, hvor de kunde have nogen Fordel deraf, og Resultatet blev som bekendt, at denne Alliance indbragte de to Partier en samlet Gevinst paa 19 Mandater; de forøgede deres Mandatantal fra 44 til 63. Og hvor vandt de disse 19 Mandater?

□

Vandt de dem her i København? Nej, i København tabte de 1 Mandat, i Landets øvrige 98 Valgkredse vandt de 20 Mandater ved deres Alliance. Altsaa, en Alliance som den, vi havde i 1913 i Landets 98 Valgkredse, kunde give en Gevinst paa 20 Mandater. Mon der saa virkelig er ret mange, der tror, at de 13 Tillægsmandater vil være i Stand til fremtidig at hindre Alliancer ude i Provinsen i de nye 102 Folketingsvalgkredse? Jeg for mit Vedkommende tror det i hvert Fald ikke. Vi har jo i de sidste Aar vænnet os til herinde, naar Valgene er forbi, at gøre op, hvor mange Stemmer hvert Parti har, og det kan jo være meget godt med Stemmetallet, men de fleste Partier holder nu alligevel mere af Mandater, og hvis de kan faa Mandatantallet forøget ved Alliancer, tror jeg ikke, at de tager saa stort Hensyn til, om de ikke har fuldt ud Stemmer nok dertil. Jeg føler mig overbevist om, at i hvert Fald det radikale Venstre vil sætte megen Pris paa at faa mange Mandater, selv om deres Stemmer ikke tæller saa meget. Se, saa heldige eller uheldige, om man vil, kan Forholdene stille sig ogsaa ved den her foreslaaede Valgmaade, og hvad hjælper det saa egentlig med de 13 Tillægsmandater? Hvis man derimod indfører det bundne Omvalg — selv om det i og for sig ikke passer med Princippet i Lovforslaget, og det indrømmer jeg, det ikke gør, men Princippet er brudt fra Regeringens Side derigennem, at der ikke er tilstrækkeligt med Suppleringsmandater —, vil man derigennem modvirke Alliancer ved Hovedvalget. Ved Hovedvalget vil Linierne komme til at staa rene og klare, der bliver Partierne klare over deres Styrkeforhold, og saa kan de ved Omvalget indrette sig efter Forholdene. Hvis to Partier søger Alliancer, tvinger de naturtødvendigt andre til at gøre det samme, og dette vil maaske i nogen Grad afbalancere Stillingen, saaledes at der kommer rimelige Forhold til Stede.

Jeg har imidlertid Følelsen af, at de to Regeringspartier er Modstandere af det bundne Omvalg i denne Forbindelse, og det forstaar jeg i og for sig godt, thi det strider mod deres direkte Interesser. De hindres nemlig derved i at gennemføre den Alliance ved Hovedvalget, der i Praxis virker ganske paa samme Maade, som et Omvalg vilde gøre det, medens de ved deres Modstand afskærer andre Partier fra at tage Fordelene af Omvalg. Hvorvidt Omvalgene i og for sig vil forbedre Venstres Stilling, skal jeg ikke udtale mig om. Det er meget vanskeligt at anstille Bereg-